

T.B.M.M.
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 07.06.2024
Sayı: 214

13170

Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ
Muğla Milletvekili
Saadet Partisi Grup Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince talep ederim. 07.06.2024

Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ
Muğla Milletvekili

Kamu Özel İş birliği (KÖİ) modeliyle ve 25 yıllığına döviz kuru üzerinden yapılan anlaşmalarla kamunun üzerine büyük bir yük haline gelen şehir hastaneleri ile ilgili son yıllarda ciddi bir tartışma yaşanmaktadır. Bugünlerde iğneden ipliğe ve esasen sadece işsiz, yoksul ve dar gelirli vatandaşlarımız ile ücretli çalışanlara uygulanacağı açıkça görülen tasarruf tedbirleri gündemde iken, ülke açısından devasa bir kara deliğe dönüşen şehir hastanesi yatırımlarının masaya yatırılması elzem olmuştur.

Türkiye bütçesi yapılırken ve TBMM huzuruna getirilirken birçok konuda olduğu gibi şehir hastaneleri yatırım ve ödemeleri de bütçede açık bir şekilde yazılmamakta, Sağlık Bakanlığı mali tablolarında hizmet alımları ve gayrimenkul sermaye üretim giderleri hesabı altında gösterilmektedir.

Şehir hastanelerine ödenen bedeller diğer bütçe kalemlerini de ciddi bir şekilde çıkmaza sokmakta ve pandemi döneminde çok net bir şekilde görülmüştür ki koruyucu hekimlik, bağımlılıkla mücadele gibi kalemlere ayıracak bütçe kalmamaktadır. Pandemi (Covid-19) ile önemi önemli ölçüde anlaşıldığı düşünülen ve birçok alanı kapsayan koruyucu sağlık hizmetlerinin oranının artırılması ise acilen uygulamaya konulması gerekmektedir.

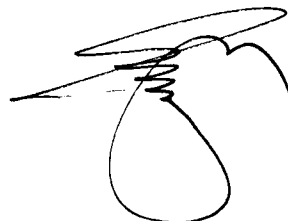
Sağlık bakanlığı bütçe teklifinde şehir hastanelerine, 2024 yılı itibariyle, tedavi edici sağlık programları kapsamında 57 milyar 554 milyon kira bedeli hizmet alımı için ise 26 milyar 143 milyon planlanmıştır.

2023 yılında ise kira bedeli olarak 27 milyar 716 milyon TL, hizmet alımı için de 18 milyar 946 milyon TL olmak üzere, toplam 46 milyar 662 milyon TL ödenmesi planlanmış ve 2023 haziran ayında kira bedeli olarak 12 milyar 200 milyon TL, hizmet alımı için ise 12.200.382.376 5 milyar 709 milyon TL ödeme gerçekleştirilmiştir. Söz konusu bedel, çalışan ücreti ile sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderinin çıkartılması sonrasında kalan tedavi edici sağlık programı toplam bedelinin ise yüzde 50'den fazlasını oluşturmaktadır.

Bu durum halkın sağlık hizmetleri için ayrılan parasından çok büyük bir payın şehir hastanelerini yapan belli başlı şirketlere aktarıldığının açıkça göstermektedir.

Şehir hastaneleri için yapılan yatırımların kamunun bütçesi içerisinde görünmemesi, söz konusu modelin tercih edilmesindeki en önemli nedenlerden biri olarak dikkat çekmektedir. İnşa süresinin bitimini takiben başlayan kira ödemeleri, dolara endeksli yapısı ile hastane sayısı arttıkça bütçe içerisinde artık önemli bir kalemi oluşturmakta ve sağlığa ayrılan bütçenin büyük bir kısmı kira ödemelerine ayrılmaktadır. Yapılan sözleşmelerin "ticari sır" olarak nitelendirilmesinden dolayı birçok konuda bilgi eksikliği bulunmakta ve şeffaflık ilkesinin tersine hareket edilmektedir. Bu durum; adı yolsuzluk ve kamu kaynaklarının peşkeş çekilerek belli kişilere aktarıldığı algısını güçlendirmektedir.

Son yıllarda, Sağlık Bakanlığı Sayıştay raporları bakanlıktan ziyade, Şehir hastaneleri Sayıştay raporlarına dönüşmüş durumdadır. 2022 yılı Sağlık Bakanlığı Sayıştay raporunun 3'te 1'i oranında kısmı şehir hastaneleri ile ilgili yaşanan sorunları içermektedir ve şehir hastanelerinin muhasebe işlemlerinin mevcut mevzuata uygun olmadığı raporun birçok noktasında dikkat çekmektedir.

Bu bağlamda:

- 1) Kamu Özel İş birliği (KÖİ) modeliyle, 25 yıllığına (ki süresi uzatılanlar dahil) üstelik döviz kuru üzerinden yapılan anlaşmalarla hayata geçirilen şehir hastanelerinin kira ve hizmet alımı bedellerini Türk parası ile ödenmesi planlanmakta mıdır?
- 2) Yerli ve milli söylemi ile sıradan vatandaşların arizi kazanç ve tasarrufları için bile Türk parasına dönmeleri gerektiği dikte edilirken hükümetin şehir hastaneleri başta olmak üzere hazine garantili diğer yatırım ve işletmelere döviz cinsinden ve üstelik ABD enflasyonu baz alınarak ödeme yapılması yerli ve milli bir politika mıdır?
- 3) Tasarruf tedbirleri gündemde iken, ülke açısından devasa bir kara deliğe dönüşen şehir hastanesi yatırımlarından vazgeçilerek; butik, işlevsel ve ulaşılması daha kolay devlet hastaneleri yatırımlarına yönelmek gibi bir planınız var mıdır?
- 4) Türkiye bütçesi yapılırken birçok konuda olduğu gibi şehir hastaneleri yatırım ve ödemeleri de bütçede açık bir şekilde yazılmamakta, Sağlık Bakanlığı mali tablolarında hizmet alımları ve gayrimenkul sermaye üretim giderleri hesabı altında gösterilmektedir. 2024 yılı bütçesinde de şeffaf olmayan bu tarz kalem oyunlarına devam etmeyi düşünüyor musunuz?
- 5) Şehir hastanelerine ayrılan devasa bütçe yüzünden özellikle pandemi döneminde çok net bir şekilde anlaşıldığı üzere koruyucu hekimlik, bağımlılıkla mücadele gibi kalemlere ayıracak bütçe kalmamaktadır. Bağımlılıkla mücadeleyi de kapsayan koruyucu sağlık hizmetlerinin mali imkân ve oranının artırılması için bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 6) Yapılan sözleşmelerin “ticari sır” olarak nitelendirilmesinden vazgeçilerek, halkın vergilerinden yapılan söz konusu ödeme ve sözleşmeleri kamuoyuna şeffaf bir şekilde açıklamayı düşünüyor musunuz?
- 7) Sağlık Bakanlığı’nın Sayıştay raporlarında son yıllarda bu derece olumsuz yer alması hakkında bir açıklama yapmayı düşünüyor musunuz?
- 8) 2017 yılından 2022 yılına kadar olan sürede şehir hastanelerinin yapımı için harcanan miktarın 187 milyar 735 milyon TL. olduğu ve bu miktara karşılık 28 bin 548 yatak kapasiteli 18 şehir hastanesi yapıldığı bilgisi doğru mudur?
- 9) Bu bilgi doru ise ve her biri 500 yataklı devlet hastanesi yapılmış olsaydı; bugün aynı miktar parayla 107 bin 192 yatak kapasiteli yaklaşık 214 adet devlet hastanesi yapılabilmesi mümkün müydü? Bu konuda stratejik bir değerlendirme yapılmış mıdır?
- 10) 22 yıllık AK Parti hükümetleri döneminde, devletin hastane sayısı sadece yüzde 23, yatak sayısı yüzde 46 artarken; özel hastane sayısı yüzde 111, özel hastanelerin yatak sayısı yüzde 185 artmış olmasının sosyal devlet anlayışı ile uygunluk teşkil edip etmediği değerlendirilmiş midir?
- 11) Vatandaşlarımızın kamu hastanelerinden nitelikli ve yeterli hizmet alamadığı için özel hastanelere mecbur bırakıldığı hususu bir hükümet politikası mıdır?
- 12) CHS kabinesinde görev almış bir bakan olarak anayasanın amir hükmü gereği Milletvekillerinin TBMM’nde verilen yazılı soru önergelerine 15 gün içinde makul ve gerekçeli cevap vermek mecburiyetinde olduğunuzu düşünüyor musunuz?

